

dog godt, og paa anden Maade kan der overhovedet ikke ske nogen Udvikling. For øvrigt vidste jeg ikke bedre end, at Bedriftsledere, Teknikere og Ingeniører stadig søger Uddannelse og stadig er nødt til det, og den, der lader det briste derpaa, tror jeg gaar tilbage, den Industri, der har saadanne Ingeniører, Teknikere o. s. v., kommer ikke frem. Industrien skulde være overordentlig glad — det er noget, man i Tyskland er overmaade tilfreds med —, alle kyndige, forstandige og forstaaende Mennesker maa være glade ved, at Bedriftsraadsinstitutionen har vakt den Trang hos Arbejderne til Uddannelse, ogsaa i det tekniske, nationaløkonomiske, det bedriftsindustrielle, som for mig netop ogsaa har den Betydning at forberede den kommende og bedre Samfundstilstand.

Jeg brugte Udtrykket „Parlamentarisme“, fordi Landstingsmand J. A. Hansen, som Formand for Metalindustrien brugte det, da han omtalte sit Forslag i 1922 om Bedriftsnævn og sagde, at det var „Værkstedsparlamentarisme“, vi skulde have. Vi skulde have Tilstande, hvor Lønarbejderne ikke længere kun var Lønarbejdere, hvor, som der staar i selve Versailles-Traktaten, det menneskelige Arbejde ikke er en blot og bar Handelsvare, hvor de, som har et Arbejde, ogsaa har Indflydelse paa Arbejdsordningen, paa det Arbejdsmiddel, som Arbejderen skal arbejde med, hvor Menneskene fra Lønarbejdere bliver frie Borgere. Det er Principperne i Værkstedsparlamentarismen, den økonomiske Parlamentarisme. Og lige saa vel som den politiske Parlamentarisme gik sin Sejrs gang, vil den økonomiske Parlamentarisme gaa sin Sejrs gang trods alle Mussolinier og alle Forsøg paa at efterligne ham og alle Lovprisninger af ham ogsaa fra dansk konservativ Side.

Jeg skal dermed endnu en Gang anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling. Jeg har ikke noget imod, at det bliver en baade grundig, alsidig, omfattende og dybtgaaende Undersøgelse i Aar og næste Aar, blot det bliver en forstaaende Undersøgelse. Men er det en Forhaandsafvisning ud fra gamle valgagitoriske Fraser — ja, de, der gør det, sætter sig udenfor det hele, sætter sig udenfor Udviklingen, og saa gaar Udviklingen sin videre Gang.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Lundberg har Ordet for en kort Bemærkning.

Lundberg: Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard oplyste nu, saa vidt jeg forstod, at det radikale Venstre var villigt til at medvirke til dette Forslags Gennemførelse, men dog paa den Betingelse, at der dertil blev knyttet Forslag om Udbyttedeling. Der er saaledes ikke nogen Divergens mellem det ærede Medlems Stilling og den Tale, det ærede Medlem Hr. Povlsen holdt i Kristrup foran Valget, i hvilken han, som jeg før nævnte, lovprieste Princippet om Arbejdernes Andel i Ledelsen af Bedrifterne paa en saa virkningsfuld Maade, at det var mig umuligt at gøre det bedre. Jeg er tilfreds, naar jeg nu hører, at der ikke er nogen Divergens mellem de to ærede Medlemmer, at det radikale Venstre altsaa er villigt til at medarbejde paa Forslaget og kun ønsker Udbyttedeling knyttet dertil. Jeg er villig til at efterkomme det ærede Medlem Hr. Dahlgaards Anmodning om ikke at fordybe mig videre i dette Spørgsmaal, det kan vi jo tale nærmere om i Udvalget, jeg har kun villet nævne, hvilke praktiske Vanskeligheder der rejste sig for Gennemførelsen. Maa jeg til det ærede Medlem Hr. Pinstrup blot sige, at hvis han ikke af de Udtalelser, jeg allerede har fremsat, har faaet Forstaaelsen af, hvad jeg mente med Udloosningen af den private Kapital, ja, saa giver jeg Afkald paa yderligere at understrege det og maa henvise det ærede Medlem til at læse mine Udtalelser, naar Fortrykket foreligger. Naar det ærede Medlem Hr. Drachmann nu har anbragt sig selv paa et saa ophøjet Stade, at han til Slut var ved at blive helt usynlig for os, ja, endogsaa arbejdede sig saa langt ud i sin Tro paa egen Storhed, at han mente, at naar jeg tillod mig at le ad ham, var det kun, fordi jeg befandt mig saa langt borte — ja, saa skal jeg give Afkald paa videre Debat med det ærede Medlem.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Drachmann har Ordet for en kort Bemærkning.

Drachmann: Maa jeg straks sige til den sidste ærede Taler, at det var ikke Afstanden fra mig, der trykkede mig, men det var Afstanden fra Moskva, og jeg antager dog, at det ærede Medlem Hr. Lundberg vil bevidne, at han er temmelig langt fra Moskva, det haaber jeg dog — efter hans høje Chef Socialministerens Udtalelse lige nu —, han er i enhver Henseende.

Den højtærede Socialminister fremdrog igen mine Ytringer i sin Tid om Ønsket om en dansk Mussolini. Disse Udtalelser —